

Handläggare:
Kristina Svärling
08 508 18 80

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2014-03-13

Strategi för att motverka hemlöshet i Stockholms stad 2014-2019

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till strategi för att motverka hemlöshet i Stockholms stad 2014-2019.

Steinunn Å Håkansson
stadsdelsdirektör

Per-Ove Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Socialnämnden beslutade i sin verksamhetsplan 2012 att ta fram en samlad strategi för stadens hemlöshetsarbete. Strategin fokuserar på hur socialtjänsten kan arbeta för att motverka hemlöshet. Det förebyggande arbetet betonas, vissa specifika målgrupper tydliggörs och barnperspektivet framhålls liksom ett utvecklat samarbete internt och externt.

Förvaltningen ställer sig positiv till strategin, som blir ett bra stöd för det lokala arbetet. Att motverka vräkningar och minska antalet hemlösa är dock inte enbart en uppgift för socialtjänsten. Strategin borde innehålla ett mer sammanhållet paket och tydliggöra de kommunala bostadsbolagens ansvar. Även den svåra bostadsbristen i Stockholm är ett stort problem.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst.

Bakgrund

Socialnämnden beslutade i sin verksamhetsplan 2012 att ta fram en samlad strategi för stadens hemlöshetsarbete. En utredning tog fram ett underlag till strategin. Underlaget omfattande bland annat det vräkningsförebyggande arbetet, frivilligorganisationernas roll, metoder och evidens samt olika målgrupper. Socialnämndens förslag till strategi mot hemlöshet 2014-2019 har sin grund i den genomförda utredningen.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 20 mars.

Remissen i sammanfattning

Den föreslagna strategin fokuserar på vad socialtjänsten kan göra. Det förebyggande arbetet anges som särskilt viktigt. Målet för den enskilde är ett eget boende och alternativet är att hitta så stadigvarande boendelösningar som möjligt. Strategin fokuserar även på betydelsen av att hemlösa personer får en egen försörjning och sysselsättning för att på detta sätt motverka hemlöshet. Stödet ska vara individuellt, behovsanpassat och av god kvalitet. Även samverkan i staden, mellan enheter inom stadsdelsförvaltningen, med andra huvudmän, olika intresseorganisationer samt kommunala och privata bostadsbolag lyfts fram som viktigt. Tidplanen är 2014-2019 där 2014 är strategins basår för avstämningar av mål och delmål.

Kartläggningar som socialförvaltningen genomfört visar att antalet hemlösa har minskat från 3 081 personer år 2008 till 2 866 år 2012. Även antalet personer vid akutboenden har minskat, från 2 449 år 2003 till 1 372 år 2012. Siffrorna visar även att det finns en förhållandevis stor omsättning i gruppen av hemlösa.

Strategin delas upp i tre avsnitt:

1. Organisation och definition av hemlöshet, metoder och evidens, tillgängliga insatser och pågående samverkan.
2. Övergripande mål och delmål.
3. Tidplan, kunskapsutveckling och uppföljning.

I förslaget formuleras följande övergripande mål:

- Stadens vräkningsförebyggande arbete med hemlösa ska intensifieras.
- Antalet personer i hemlöshet ska minska.
- Fler personer i hemlöshet med stadigvarande bostadslösningar ska öka.
- Barnperspektivet ska alltid beaktas i stadens arbete med hemlöshet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till den föreslagna strategin. Mål och delmål fångar väl strategins syfte. Barnfamiljer, unga vuxna, hemlösa med komplex problematik och äldre pekas ut som prioriterade grupper. Olika mål och konkreta åtgärder riktas mot dessa grupper. Det är bra och ger en tydlig inriktning för arbetet. Dock behöver det tredje målet – ”fler personer i hemlöshet med stadigvarande bostadslösningar ska öka” – formuleras om. Dels är det språkligt felaktigt (det bör stå ”*antalet* personer /.../ ska öka”), dels är det oklart vad som skiljer detta mål från målet att antalet personer i hemlöshet ska minska.

Strategin blir ett bra stöd för det lokala arbetet som redan sker och som ska utvecklas vid stadsdelsförvaltningarna. Den höjda ambitionsnivån och barnperspektivet är i linje med det utvecklingsarbete som förvaltningen bedriver sedan några år tillbaka när det gäller att minska antalet vräkningar och minska antalet personer som är hemlösa i Farsta.

Om den föreslagna strategin fastställs av kommunfullmäktige kommer förvaltningen att revidera den nuvarande lokala handlingsplanen för att stoppa vräkningar och minska hemlöshet. Mycket av det arbete som socialtjänstens olika verksamheter bedriver, till exempel missbruksvård och ekonomiskt bistånd, ger också indirekta positiva effekter när det gäller att motverka och minska hemlöshet. Dock behövs det mer av specifikt riktade och direkta insatser, med olika former av spetskompetens inom hyresrådgivning och utredning. I samband med revideringen kommer förvaltningen därför att utvärdera de nuvarande direkta och specifika insatser som finns vid enheten för försörjningsstöd och göra nödvändiga förändringar för att öka kompetens och utveckla arbetssätt.

Förvaltningen vill också framhålla vikten av helhetssyn och samlat ansvar. Att motverka vräkningar och minska antalet hemlösa är inte enbart en uppgift för socialtjänsten. Det är bra med en strategi för socialtjänstens insatser men strategin borde ha en bredare förankring och innehålla ett mer sammanhållet paket av mål och åtgärder som tydliggör ansvaret och uppgifter för såväl socialtjänst som de kommunala bostadsbolagen. Det är de samlade insatserna som ger resultat, såväl nationellt som lokalt.

Ett problem som förvaltningen också vill påtala är den svåra bristsituation som råder inom bostadsmarknaden i Stockholm. Bristen på hyreslägenheter, försöks- och träningslägenheter samt lägenheter till projektet Bostad Först¹ gör att omsättningen avstannar, människor får svårt att göra en bostadskarriär och fastnar istället i olika tillfälliga boenden. Således är även bostadsförsörjningsfrågan en mycket viktig faktor för ett framgångsrikt arbete för att minska hemlöshet.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Socialnämndens förslag till Stockholms stads strategi mot hemlöshet 2014-2019

¹ Projektet Bostad Först bedrivs sedan februari 2010 av socialtjänsten i Stockholm, Stadsmissionen, Svenska Bostäder och Lunds universitet. Från staden deltar socialförvaltningens enhet för hemlösa och stadsdelsförvaltningarna Hässelby-Vällingby, Spånga-Tensta, Skärholmen och Skarpnäck. Syftet är att utforma en boendelösning för hemlösa personer som innebär att man erbjuds permanent boende i egen lägenhet som ett första steg. Därefter utvecklas metoder och arbetssätt för ett intensivt och individuellt utformat stöd i boendet.

Projektet har förlängts och pågår till sommaren 2015. Utvärderingen kommer att ligga till grund för beslut om modellen ska användas i hela staden.